
Strategi for samarbeid med arbeidslivet

Bakgrunn

Det vises til sak 56/11 om opprettelsen av Råd for samfunnskontakt og sak 66/11 om oppnevning av representanter til dette rådet. Råd for samfunnskontakt hadde konstituerende møte 19. januar i år. I møte 11. april, diskuterte rådet et forslag til en strategi for samarbeid med arbeidslivet. Rådet anbefalte at vedlagte strategi legges fram for styret for vedtak.

Om forslaget til strategi

Vedlagte forslag til strategi har en rekke dokumenter som utgangspunkt. I tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2011 heter det i pkt. 2.5.4. om råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) at *"Rådet skal utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet. Strategien må være forankret i institusjonens ledelse og ha klare kriterier for mål og kriterier for måloppnåelse."*

I universitetets strategi omhandler flere punkter forholdet mellom universitetet og samarbeidet med samfunnet omkring. Videre gir universitetets egen handlingsplan for universitetet og omverden viktige føringer for rådets arbeid, i tillegg til rådets mandat, slik det er vedtatt av universitetsstyret. Dette er det redegjort for innledningsvis i vedlagte forslag.

Rådet drøftet og ga forslag om endringer i den strategien som var foreslått. Endringene er innarbeidet i vedlagte forslag.

Universitetsdirektørens kommentarer

Universitetets råd for samfunnskontakt har drøftet og spesifisert det forslaget til strategi som var utarbeidet for forholdet til arbeidslivet. Forslaget vil gi rådet de beste muligheter til selv å prioritere sine oppgaver og til å finne en formålstjenlig iverksetting av de foreslåtte tiltakene, for eksempel gjennom årlige handlingsplaner. Planens overordnede målsettinger og blanding av generelle og konkrete tiltak gir rom for fleksibilitet underveis i rådets arbeid.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

1. Universitetsstyret godkjenner *"Strategi for samarbeid med arbeidslivet"*
2. Råd for samfunnskontakt bes prioritere en oppfølging av tiltakene og å rapportere årlig om vurdering av måloppnåelse

120412 - LKN

Vedlegg: Forslag til Strategi for samarbeid for arbeidslivet

Forslag til Strategi for samarbeid med arbeidslivet 2012 - 2015

Innledning

"Strategi for samarbeid med arbeidslivet" har som utgangspunkt en rekke dokumenter, blant annet Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for Universitetet i Bergen – 2011, universitetets egen strategiske plan for 2011-2015, den såkalte "Handlingsplan for universitetet og omverden", i tillegg til mandatet for Råd for samfunnskontakt.

I tildelingsbrevet fra departementet heter det i pkt. 2.5.4. Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) at "Rådet skal utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet. Strategien må være forankret i institusjonens ledelse og ha klare kriterier for mål og kriterier for måloppnåelse." (s.10)

Universitetets strategi har flere punkter om universitetets forhold til og samarbeid med samfunnet omkring:

Universitetet i samfunnet

Universitetet i Bergens viktigste bidrag til samfunnet er fremragende grunnforskning og utdanning av høyt kvalifiserte kandidater. Utover disse to kjerneoppgavene inngår universitetet i tett samspill med det omkringliggende samfunnet. Det er universitetets uavhengige kunnskap, bygd på langsiktige forskning, som gjør institusjonen viktig for et levende demokrati og for utviklingen av framtidens kultur-, nærings- og samfunnsliv. (...) Universitetet har en rekke virkemidler for utstrakt kulturell og samfunnsmessig samhandling med omverden. (Utdrag, s 3)

Utdanning, akademisk danning og yrkeslivet

Kravet om utdanningens relevans for yrkeslivet er økende. Dagens studenter vil stå overfor et variert og krevende arbeidsmarked, og kandidatene må ha solid kompetanse og evne til omstilling og rask læring. En viktig utfordring for Universitetet i Bergen er å innfri store og ulike forventninger til å utvikle kunnskapssamfunnet og landets kompetanse, samtidig som kvaliteten i den forskningsbaserte utdanningen opprettholdes og styrkes. (Utdrag, s. 6)

Samfunnsdialog

Universitetet i Bergen har som hovedmål for samfunnsdialogen: å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og en kunnskapsbasert samfunnsutvikling. (Utdrag, s.14)

Utgangspunktet for *Handlingsplan for universitetet og omverden* er at universitetet har et omfattende samarbeid med nærings-, kultur- og samfunnsliv og ønsker å bidra ytterligere til å utvikle Bergen og Vestlandet til Norges fremste kunnskapsregion. Et viktig utgangspunkt for forholdet mellom universitetet og det øvrige samfunnet er følgende tre hovedprinsipper:

- *Utvikle gjensidig forståelse for samarbeidspartnernes forskjellige roller, funksjoner og målsetninger*
- *Skape forståelse for at den faglige uavhengigheten og autonomien er avgjørende for et forskningsuniversitet*
- *Satse på langsiktige samarbeidsrelasjoner*

Hovedmålet for handlingsplanen er å videreutvikle Universitetet i Bergen som internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet i kultur- og kunnskapsbyen Bergen. Universitetet ønsker å være en sentral partner i utviklingen av et internasjonalt attraktivt, kunnskapsintensivt kultur-, samfunns- og næringsliv i Bergen og på Vestlandet i et aktivt samspill med sentrale aktører innenfor de samme områdene.

Universitetet i Bergen har en forsknings- og utdanningsprofil som er godt tilpasset Vestlandets næringsstruktur og befolkningens behov. Geovitenskapene og de biologiske fagene har tradisjonelt stått særlig sterkt, men også samfunns- og kulturfagene holder et høyt internasjonalt nivå. Helsefagene har lange tradisjoner i Bergen, og samarbeidet med Helseforetaket er tett. Mange av kandidatene fra UiB blir værende i regionen, og bidrar til å videreutvikle lokalsamfunnet

Med dette som bakgrunn har styret for Universitetet opprettet Råd for samfunnskontakt, og vedtektene og mandatet for rådet gir rammene for dets virksomhet. Mandatet er utgangspunkt for målsetting og strategi for universitets samarbeid med arbeidslivet.

Rådets store faglige og samfunnsmessige bredde er en god plattform for de rådene som gis og som universitetet har behov for i sitt arbeid. Både arbeidslivets sentrale organisasjoner og kulturlivet er representert sammen med den viktige sektoren "frivillige organisasjoner" og studentene. Rektor er rådets leder. Rådet har gode forutsetninger for å gi innspill som er komplementære til hva som kommer fra universitetets egne miljøer. Rådet kan gi innspill til sentrale dokumenter og gi uttalelser om sentrale saker for samspillet mellom Universitetet og omverden på et generelt grunnlag.

Målsettinger og tiltak

1. Bidra til å utvikle gjensidig forståelse for universitetets og samarbeidspartneres forskjellige roller og oppgaver.

Tiltak:

- *Utnytte gamle og nye møteplasser for å utveksle informasjon om universitetets og arbeidslivets ulike oppgaver og roller.*
- *Formidle forskningsbasert kunnskap om universitetenes historiske rolle, og gi eksempler på samarbeidsformer og resultater både fra vår region og fra andre universiteter og regioner.*
- *Søke samarbeid med lokale, regionale og nasjonale politiske myndigheter i saker av felles interesse.*
- *Legge til rette for at ansatte og studenter kan delta aktivt i samfunnsdebatten og bidra med kunnskap og faglig kompetanse for å fremme et saklig ordskifte*
- *Videreutvikle en aktiv alumniordning for universitetets kandidater som fremmer dialogen mellom akademia og omverden og bidrar til å synliggjøre universitetets betydning som samfunnsaktør*

2. Drøfte utviklingen av universitetets ordinære utdanningsvirksomhet, samt etter- og videreutdanning og bruk av praksisplasser i forhold til langsiktige perspektiver på samfunnets kompetansebehov.

Tiltak:

- *La ulike deler av arbeidslivet presentere sitt syn på fremtidig utdannings- og kompetansebehov for Råd for samfunnskontakt som grunnlag for drøfting og rådgiving.*
- *Vurdere UiBs utdanningsprogrammer sett fra arbeidslivet*
- *Stimulere til og vurdere bruk av praksisplasser og ordningen med nærings-phd, for også å synliggjøre den generelle kompetansen til kandidater fra UiB.*
- *Stimulere til etter- og videreutdanning på bakgrunn av innspill fra partene.*
- *Komme med innspill til god utnyttelse av den høyeste akademiske kompetansen. Universitetet i Bergen utdanner 250 phd-kandidater årlig, langt flere enn universitetets eget rekrutteringsbehov. Arbeidslivet etterspør i økende grad denne kompetansen*

3. Bidra til å synliggjøre den samfunnsmessige verdien av universitetets forskning, forskerutdanning og utdanning i et langsiktig perspektiv

Tiltak:

- *BTO forvalter og videreutvikler forskningsresultatene fra universitetet og skaper verdier og arbeidsplasser ved lisensiering og bedriftsetableringer. Denne virksomheten må synliggjøres for omverden på en bedre måte.*
- *UiB vil legge til rette for at universitetets forskningsselskaper CMR AS og UNI Research AS styrker sitt samarbeid med arbeidslivet og bidrar til nye kunnskapsbaserte arbeidsplasser.*
- *UB utarbeider en analyse over universitetets publiseringsvirksomhet og setter dette inn i en nasjonal og internasjonal sammenheng*
- *UiB gir en analyse av innsatsen bak og verdien av forskerutdanningen ved UiB for å synliggjøre den samfunnsmessige verdien av dette.*
- *Universitetet i Bergen har ca. 750 mill kr i eksterne forskningsmidler. Mer enn 50 % kommer fra Norges Forskningsråd, og UiB mottar ca. 20 % av de samlede tildelingene fra rådet i sentrale fagfelt som biologi og geovitenskap. UiB har også en stor andel av de frie prosjektmidlene som tildeles utelukkende etter kvalitet. Denne gode uttellingen må synliggjøres for arbeidslivet og bidra til Bergen og Vestlandets langsiktige strategiske utviklingsarbeid.*

4. Drøfte utviklingen av langsiktige samarbeidsrelasjoner mellom universitetet og arbeidslivet.

Tiltak:

- *Universitetets plassering sentralt i byrommet gir nærhet mellom universitetet og omverden, og en god basis for møteplasser. Felles møteplasser både sprunget ut fra universitetet og fra samfunnet bør utnyttes til å bygge langsiktige samarbeidsrelasjoner.*
- *Christiekonferansen profileres som et godt eksempel på etablering av en felles møteplass, og Christieprisen tilkjenner at arbeid for å styrke samarbeidet universitet - samfunn verdsettes høyt av universitetet i Bergen*
- *Universitetet deltar aktivt i sentrale organer og samarbeidstiltak i regionen.*
- *Universitetet inviterer arbeidslivet inn i sine internasjonale nettverk når dette er ønskelig og deltar gjerne når arbeidslivet profilerer regionen nasjonalt og internasjonalt.*
- *Partene vil etablere langsiktige samarbeidsavtaler/allianseavtaler som ut fra partenes roller og oppgaver vil styrke samhandlingen i et langsiktig perspektiv*

Det globale i det lokale

Universitetet i Bergen er, som alle moderne forskningsuniversiteter, globale aktører:

- Et stort antall studenter rekrutteres internasjonalt, og mange av universitetets norske studenter er utvekslingsstudenter i utlandet.
- Forskerne opererer i et globalt forskningssamfunn, og samarbeider med kolleger fra mange land
- Mye av forskningen finansieres fra internasjonale kilder
- Forskningsresultatene publiseres ofte i samforfatterskap med utenlandske forfattere.
- Forskerne har ofte forskningsopphold ved utenlandske universiteter og bygger relasjoner til de fremste universiteter og laboratorier over hele verden.

Når Universitetet i Bergen lykkes så godt i internasjonale universitetsrankinger, skyldes det blant annet at universitetet har høy andel utenlandske ansatte, mange internasjonale studenter og publikasjoner i internasjonale tidsskrift. Av de nye doktorene er om lag 35%

utenlandske statsborgere, og i mange fag er disse helt dominerende. UiB lykkes svært godt i EUs rammeprogrammer for forskning.

De internasjonale studentene er med på å sette sitt preg på bybildet, og de gir større bredde til byens kultur- og arbeidsliv. De mange utenlandske tilsatte ved universitetet gir også basis for det internasjonale skoletilbudet i byen.

Alt dette betyr at det ved og rundt Universitetet i Bergen finnes stadig sterkere internasjonale kompetansemiljøer, som er svært verdifulle for arbeids- og samfunnslivet på Vestlandet. Kontakten mellom universitetet og arbeidslivet må ta sikte på at disse kompetansemiljøene kan få størst mulig betydning for utviklingen av kunnskapssamfunnet på Vestlandet.

Oppfølging og bruk

Strategien for samarbeid med arbeidslivet vil være viktig grunnlag for prioritering av innsats i arbeidet til Råd for samfunnskontakt.